

Protokół nr 8/2023
z posiedzenia Krakowskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego

W dniu 22 maja 2023 roku odbyło się posiedzenie Krakowskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego w budynku Urzędu Miasta Krakowa, Klaster Innowacji Społeczno-Gospodarczych 20.22, znajdującym się przy ul. Zabłocie 22. Spotkanie trwało od godziny 15:30 do 18:00, zgromadziło członków Rady oraz zaproszonych gości.

Zaproszeni goście:

Marzena Samek - Zastępca Dyrektora ds. Pomocy specjalistycznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie.

Mateusz Płoskonka - Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia UMK.

Ad. 1 Posiedzenie prowadził Witold Kramarz współprzewodniczący Rady, który przywitał obecnych na posiedzeniu członków Rady oraz zaproszonych gości. Następnie po stwierdzeniu kworum przedstawił porządek obrad:

1. Przedstawienie porządku i prowadzenie posiedzenia - **Witold Kramarz** współprzewodniczący Rady.
2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Zatwierdzenie protokołu z posiedzenia Rady z dnia 13 marca 2023 r.
4. Omówienie i zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Pieczy Zastępczej w Gminie Miejskiej Kraków na lata 2023-2025”, referuje - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie.
5. Omówienie planów KRDP w zakresie „Spotkania Plenarnego” w terminie 19 czerwca 2023 roku dla NGO w zakresie dotyczącym założeń do programu współpracy na rok 2024 i WPW”.
6. Plany w zakresie realizacji Roczego Programu Współpracy GMK z NGO na rok 2023 i planowanych na ten rok otwartych konkursów ofert .
7. Sprawy bieżące, wnioski.
8. Zamknięcie obrad.

Ad. 2 Przyjęcie porządku obrad.

Członkowie Rady w wyniku głosowania jednogłośnie przyjęli przedstawiony porządek obrad.

Ad. 3 Zatwierdzenie protokołu z posiedzenia Rady z dnia 13.03.2023 r.

Członkowie Rady przystąpili do głosowania w wyniku, którego został pozytywnie zaopiniowany protokół z posiedzenia Rady z dnia 13.03.2023 r. Na posiedzeniu było obecnych 8 osób, z których 6 oddało głosy za zaopiniowaniem protokołu, natomiast 2 osoby wstrzymały się od głosu.

Ad. 4 Omówienie i zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Pieczy Zastępczej w Gminie Miejskiej Kraków na lata 2023-2025”.

Marzena Samek wskazała, iż Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Gminie Miejskiej Kraków na lata 2023-2025 został opracowany na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Opracowanie i realizacja 3 - letnich programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej należy do zadań własnych powiatu.

Założenia programu stanowią kontynuację kierunków rozwoju określonych w „Powiatowym programie rozwoju pieczy zastępczej w Gminie Miejskiej Kraków na lata 2020- 2022”.

Naturalnym środowiskiem dla wychowywania dziecka jest rodzina. Zdarzają się jednak takie sytuacje kryzysowe, w wyniku których rodzice nie mogą zapewnić swojemu dziecku opieki i wychowania. Wówczas dziecko zostaje objęte systemem pieczy zastępczej.

Celem pieczy zastępczej jest kompensacja polegająca na wyrównywaniu deficytów i zastępowaniu rodziny naturalnej w taki sposób, aby zapewnić dziecku prawidłowy rozwój.

Dziecko przebywające w pieczy zastępczej jest pod wpływem wielu instytucji i osób, których celem jest zapewnienie mu możliwości powrotu do rodziny oraz przygotowanie do usamodzielnienia. Ten zespół instytucji i osób składa się z różnych profesjonalistów i pracowników społecznych, którzy angażują się w opiekę nad dzieckiem.

Pani Dyrektor omówiła formy pieczy zastępczej, które są realizowane na terenie Gminy Miejskiej Kraków, można je podzielić na dwie główne kategorie: rodzinna piecza zastępcza oraz instytucjonalna piecza zastępcza.

1. Rodzinna piecza zastępcza to:

- rodzina zastępcza spokrewniona , dziadkowie i rodzeństwo dziecka;
- rodzina zastępcza niezawodowa, ciocia dziecka i osoby niespokrewnione z dzieckiem;
- rodzina zastępcza zawodowa to ta, która zawodowo zajmuje, się opieką nad dziećmi w tej grupie znajduje się również pogotowie rodzinne oraz rodziny specjalistyczne w tym dla dzieci niepełnosprawnych;
- rodzinne domy dziecka, w których może przebywać maksymalnie 8 dzieci natomiast w rodzinie zastępczej może przebywać nie więcej niż trójka dzieci.

Na terenie Krakowa funkcjonuje ponad 500 rodzin zastępczych, które na koniec 2022 roku objęły opieką 534 dzieci.

2. Instytucjonalna piecza zastępcza, czyli placówki opiekuńczo wychowawcze, które dzielimy na:

- interwencyjne są, to placówki gdzie dziecko jest przywożone w momencie interwencji do placówki i może w niej przebywać maksymalnie 8 miesięcy lub do uregulowania sytuacji prawnej;
- rodzinne;
- specjalizacyjne;
- specjalistyczno–terapeutyczne.

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego maksymalnie może przebywać 8 dzieci, natomiast w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego dzieci mogą przebywać do 8 miesięcy, a w pozostałych placówkach mogą przebywać dłużej. Obecnie na terenie Krakowa istnieje 14 placówek specjalistyczno-terapeutycznych oraz 15 placówek socjalizacyjnych, które przyjmują dzieci z zaburzeniami i deficytami, wymagającymi specjalistycznego wsparcia.

W Krakowie funkcjonuje łącznie 38 placówek opiekuńczo-wychowawczych, a w roku 2022 około 600 dzieci przebywało w tych placówkach.

Podstawowe założenia programu skupiają się na rozwijaniu rodzinnych form pieczy zastępczej, wspieraniu rodzin zastępczych i ich podopiecznych, dostosowaniu usług świadczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych do rzeczywistych potrzeb dzieci oraz wspieraniu samodzielności wychowanków.

Pani Dyrektor podkreśliła, że od 2012 roku ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zakładała rozwój rodzinnej formy pieczy zastępczej. Jest to niezwykle istotny kierunek, szczególnie z perspektywy dobra dzieci. Warto zaznaczyć, że jest to również trudne zadanie do zrealizowania. Istnieje niedobór osób chętnych do pełnienia roli rodziny zastępczej, która wymaga wyrzeczeń i zaangażowania przez całą dobę, przez 365 dni w roku.

Dzięki działaniom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie, miasto to jest liderem pod względem liczby rodzin pełniących zawodową opiekę nad dziećmi. Pomimo tego, wciąż istnieje duże zapotrzebowanie na taką opiekę. Przykładem są dzieci pozostawione w krakowskich szpitalach przez swoje matki, niezależnie od miejsca zamieszkania matek. Te dzieci są przypisane do Krakowa, co sprawia, że istnieje wiele dzieci wymagających opieki w krakowskich szpitalach, którymi należy się zająć.

Celem programu jest rozwój systemu rodzinnej pieczy zastępczej poprzez zwiększenie liczby rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka poprzez:

- organizowanie akcji promocyjnych oraz przedsięwzięć integrujących rodziny zastępcze, w poprzednim roku, we współpracy z UNICEF, koszt promocji wyniósł około 300 000 zł. Obejmowała ona m.in. wykorzystanie billboardów, plakatów oraz spotkań, były prowadzone rozmowy w kościołach, bibliotekach i innych miejscach publicznych, gdzie istnieje możliwość zwiększenia świadomości na temat potrzeby rodzin zastępczych;
- szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji RZZ i RDD - które trwa od 3 do 6 miesięcy po uprzedniej wstępnej pozytywnej weryfikacji;
- świadczenia i wynagrodzenia dla rodzin zastępczych są udzielane w formie wsparcia finansowego, na każde umieszczone w niej dziecko na pokrycie kosztów jego utrzymania. Dzięki uchwale Rady Miasta Krakowa, w Krakowie rodzinom zastępczym przysługuje podwyższone wynagrodzenie. Dodatkowo przyznawane są również świadczenia fakultatywne, które mają szczególne znaczenie dla rodzin zastępczych;
- organizowanie grup wsparcia dla rodzinnych form pieczy zastępczej stanowi istotną formę pomocy. W ramach tych grup rodziny zastępcze mają możliwość dzielenia się swoimi

doświadczeniami i problemami związanymi z codziennym życiem. Ważne jest, aby mogli uczyć się od innych, którzy już znaleźli rozwiązania dla podobnych sytuacji. Głównym celem rodzin zastępczych jest scalenie rodziny biologicznej oraz pokonanie różnorodnych trudności przy wsparciu asystenta rodzinnego, aby dziecko mogło powrócić do swojego naturalnego środowiska. Organizowanie grup wsparcia jest niezwykle ważne dla zapewnienia wsparcia emocjonalnego i praktycznych wskazówek dla rodzin zastępczych.

- zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa oraz terapii jest priorytetem po okresie pandemii. Ogromna liczba konsultacji oraz porad udzielanych przez specjalistów jest dostępna dla rodzin zastępczych. Działania te mają na celu zapewnienie wsparcia w zakresie różnorodnych potrzeb i wyzwań, z jakimi rodziny zastępcze mogą się spotkać. Specjaliści są gotowi udzielić fachowej pomocy, zrozumienia i wsparcia w celu wspierania rozwoju i dobrostanu rodzin zastępczych;
- organizowanie szkoleń i superwizji dla rodzinnych form pieczy zastępczej obejmuje szeroki zakres tematów, od aspektów prawnych i psychologicznych, po pierwszą pomoc. Szkolenia obejmują różne poziomy i tematykę związaną z pieczą zastępczą, mają na celu dostarczenie niezbędnej wiedzy i umiejętności rodzinom zastępczym. Szkolenia pomagają w zrozumieniu praw i obowiązków związanych z opieką nad dziećmi oraz w pogłębieniu umiejętności z zakresu wsparcia emocjonalnego i rozwoju dziecka.

Marzena Samek wskazała również, iż powyższe działania mają, na celu utrzymanie liczby rodzin zastępczych zawodowych na poziomie nie niższym niż w roku poprzednim, ponadto celem do osiągnięcia jest pozyskanie do 2025 roku sześciu nowych rodzin zastępczych zawodowych oraz utworzenia jednego nowego rodzinnego domu dziecka w celu zapewnienia efektywnej opieki. Pani Dyrektor wyjaśniła, iż piecza zastępcza obejmuje również wychowanków, którzy się usamodzielniają. Dzieci, które ukończą osiemnasty rok życia, przebywając w pieczy zastępczej, mogą pozostawać w niej do ukończenia dwudziestego piątego roku życia, pod pewnymi warunkami. Proces usamodzielnienia ma miejsce, gdy wychowankowie decydują się opuścić placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub rodzinę zastępczą. W ramach procesu usamodzielnienia wychowankowie otrzymują indywidualny program usamodzielnienia, który jest przygotowywany przed opuszczeniem pieczy zastępczej. W ramach tego programu wyznaczony jest opiekun usamodzielnienia, który wspólnie z podopiecznym konstruuje plany na przyszłość. W planach uwzględnia się takie aspekty jak chęć kontynuowania nauki, podjęcie pracy czy wyznaczenie celów życiowych. Również udzielana jest pomoc finansowa w formie świadczeń. Podopieczni, którzy usamodzielniają się, mają możliwość złożenia wniosku o otrzymanie lokalu z zasobów Gminy Miejskiej Kraków lub skorzystania z mieszkań chronionych, gdzie pod opieką specjalisty mogą funkcjonować. Mieszkania chronione umożliwiają naukę podstawowych czynności życia codziennego i przygotowanie do samodzielnego funkcjonowania.

Współprzewodniczący zaprosił do dyskusji.

Łucja Kucmin-Węglarczyk zapytała o ilość mieszkań chronionych na terenie Krakowa?

Marzena Samek wyjaśniła, że na terenie Gminy Miejskiej Kraków (GMK) dla wychowanków usamodzielniających się dostępne są trzy mieszkania chronione treningowe. Procedura zakłada, że młoda osoba podpisuje kontrakt, w którym określone jest, jak długo będzie przebywać w danym mieszkaniu. Czas ten jest zróżnicowany i może wynosić od pół miesiąca do dwóch lat, zależnie od sytuacji i potrzeb danego młodego człowieka oraz zgodnie z indywidualnym programem usamodzielnienia. Mieszkania chronione stanowią formę wsparcia, która jest chętnie wykorzystywana przez wychowanków. Dają one możliwość zapewnienia odpowiedniego miejsca do zamieszkania oraz pomagają w zdobywaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania. Dzięki tym mieszkaniom młodzi ludzie otrzymują wsparcie w procesie usamodzielniania się, umożliwiające im rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia w przyszłości.

Aleksandra Zapolska zapytała czy są prowadzone statystyki w zakresie ilość dzieci z Ukrainy przebywających w pieczy zastępczej ?

Marzena Samek odpowiedziała, że obecnie w pieczy zastępczej przebywa osiemnaścioro dzieci. Dodatkowo zgodnie z przepisami specustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, dzieci te mogą pozostawać w pieczy zastępczej jedynie do osiemnastego roku życia, jednak przepisy prawne nie precyzują, co ma nastąpić po osiągnięciu tego wieku. Obecnie w placówce opiekuńczo-wychowawczej przebywają dwie osoby, które nie mają żadnej rodziny w Krakowie, a wkrótce ukończą osiemnaście lat. W związku z tym ci młodzi ludzie będą zmuszeni opuścić placówkę i samodzielnie radzić sobie w życiu. Ta sytuacja stwarza poważny problem, zwłaszcza jeśli brakuje im społecznego wsparcia w otaczającym ich środowisku.

Ewa Chromniak zapytała, czy organizacje pozarządowe uczestniczą w realizacji programu / zadań w nich zawartych oraz czy program był tworzony w formie partycypacyjnej.

Witold Kramarz wyjaśnił, iż program nie był tworzony we współpracy z NGO z powodu między innymi nie określone ramy prawne, wskazał również, że organizacje pozarządowe również są realizatorami zadań ujętych w programie, niemniej jednak jest to bardzo mała ilość z uwagi na brak zainteresowania współpracą ze strony organizacji pozarządowych.

Ewa Chromniak zawnioskowała o uwzględnienie aspektu współpracy z NGO w realizacji zadań objętych programem w kolejnej jego edycji, ile organizacji i jakie współpracują, jaki wymiar finansowy ma ta współpraca.

Witold Kramarz Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie poparł wniosek Pani Ewy Chromniak dotyczący aspektu współpracy z NGO.

W wyniku głosowania członkowie Rady wyrazili pozytywną opinię wobec przedstawionego projektu. Otrzymał on 9 głosów za; z udziałem 8 osób obecnych na posiedzeniu. Dodatkowo jedna osoba wyraziła swoje pozytywne stanowisko na piśmie.

Krakowska Rada Działalności Pożytku Publicznego podjęła Uchwałę nr 4/2023/V KRDP/13 w sprawie projektu uchwały Rady Miasta Krakowa dotyczącego przyjęcia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Gminie Miejskiej Kraków na lata 2023-2025.

Ad. 5 Omówienie planów KRDP w zakresie „Spotkania Plenarnego” w terminie 19 czerwca 2023 roku dla NGO w zakresie dotyczącym założeń do programu współpracy na rok 2024 i WPW.

Ewa Chromniak przypomniała, że w związku z inicjatywą członków Krakowskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego dotyczącej wcześniejszych spotkań konsultacyjnych w zakresie Programu Współpracy z organizacjami pozarządowymi na rok 2024 oraz Wieloletnim Programem Współpracy zasadne byłoby zorganizowanie wcześniejszego „Spotkania Plenarnego” Rady z chętnymi organizacjami pozarządowymi, na którym można zaprezentować Radę jako ciało, które działa w Urzędzie Miasta Krakowa i jest otwarte na współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz wysłuchać postulatów organizacji. Pierwotnie takie spotkanie planowano zorganizować 19 czerwca br., ale z uwagi na trwającą serię spotkań branżowych z organizacjami pozarządowymi, która pozwoli, przygotowywać założenia do programu współpracy z NGO zasadnym będzie ustalenie nowego późniejszego terminu „Spotkania Plenarnego” we wrześniu br.

Członkowie Rady na posiedzeniu ustalili, iż „Spotkanie Plenarne” dotyczące podsumowania procesu i omówienia założeń do programu współpracy na rok 2024 i WPW zostaje przesunięte na 14 września 2023 roku z uwagi na trwające spotkania branżowe, które dostarczą materiały robocze do założeń programów w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Mateusz Płoskonka zaprosił członków Rady na najbliższe spotkanie branżowe w celu partycypacyjnego wypracowania założeń do projektu Programu Współpracy Gminy Miejskiej Kraków na rok 2024 z organizacjami pozarządowymi, które odbędzie się 24 maja br. o godz. 17:00 w siedzibie Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia i będzie dotyczyć sfer pożytku: działalność na rzecz osób niepełnosprawnych; działalność na rzecz kombatantów i osób represjonowanych; działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym; działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży; działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka.

Ad. 6 Plany w zakresie realizacji Roczno Programu Współpracy GMK z NGO na rok 2023 i planowanych na ten rok otwartych konkursów ofert .

Mateusz Płoskonka zgodnie z postulatem członków Rady, który dotyczył zgromadzenia informacji w zakresie bieżącej realizacji zaplanowanych zadań w RPW z GMK w 2023 roku i ewentualnych oszczędności w ich wykonaniu. Wystąpiono do wszystkich komórek organizacyjnych UMK oraz jednostek miejskich, które są ujęte w załączniku finansowym, który mówi o zlecaniu zadań organizacją pozarządowym zgodnie z wyżej wskazanym postulatem. Nie uzyskano żadnej informacji zwrotnej, która mówiłaby o niezlecaniu zadań publicznych ujętych w

planie w RPW z NGO w roku bieżącym. Nie została również przekazana informacja o obciążeniu środków finansowych na zadania wykazane w wyżej wymienionym programie a jedyną zmianą a zarazem korekta będzie w obszarze działalności osób z niepełnosprawnościami w zadaniu dotyczącym asystentury na rzecz seniorów 85+ i osób z niepełnosprawnościami powyżej 70+ zmian ta polega na rozdysponowaniu zaplanowanych środków finansowych tak, aby zostały jeszcze ogłoszone w drugiej połowie roku dwa dodatkowe konkursy w zakresie uruchomienia klubów dla dzieci niewidomych, słabosłyszących, głuchych.

Ewa Chromniak wskazała, iż załącznik finansowy do programu współpracy z organizacjami pozarządowymi na rok 2023 zawiera informację o planowanych konkursach, które zostały zatwierdzone w budżecie przez Radę Miasta Krakowa a następnie zmienione. Przykładem tego jest zadanie konkursowe na CO na Zabłociu. Jednocześnie Ewa Chromniak zawnioskowała o przekazywaniu informacji na temat zmian w budżecie.

Ad. 5 Sprawy bieżące, wnioski.

Członkowie Rady na posiedzeniu w dniu 22 maja 2023 roku ustalili, iż kolejne posiedzenie Krakowskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego odbędzie się 26 czerwca 2023 roku w godzinach od 16:00 do 18:00 w siedzibie Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Urzędu Miasta Krakowa, ul. Jana Dekerta 24.

Ad. 6 Zamknięcie obrad.

Witold Kramarz
Współprzewodniczący Rady

Protokół sporządziła:

Bożena Kiszka

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK

Załączniki:

1. Lista obecności członków KRDP,
2. załącznik nr 2 prezentacja do PPRZ w GMK na lata 2023-2025